

FUNDUSZE EUROPEJSKIE A UBÓSTWO ENERGETYCZNE

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Przegląd dostępnych funduszy unijnych

- Czyste Powietrze (FEnIKS, Fundusz Modernizacyjny, KPO)
- Stop Smog
- Program Termo
- Dedykowane nabory w ramach Funduszy Europejskich:
 - Krajowy Plan Odbudowy (Czyste Powietrze, Program Termo - zarządzany przez BGK, dedykowane nabory na efektywność energetyczną)
 - Programy krajowe: FEnIKS, FENG
 - Programy regionalne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (występujące w każdym województwie), Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (w Wielkopolsce, Łódzkim, Dolnośląskim, Śląskim, Małopolsce)
- **Społeczny Fundusz Klimatyczny** - jedyny fundusz z dedykowanymi działaniami na rzecz walki z ubóstwem energetycznym

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Gdzie można szukać funduszy na walkę z ubóstwem energetycznym? Podział instytucjonalno-terytorialny

01	Poziom UE	• Program Life (nabór do 09.2025) • European Energy Communities Facility
02	Poziom krajowy	• Krajowy Plan Odbudowy (845 mln zł) • Fundusz Modernizacyjny (3 mld zł) • Społeczny Fundusz Klimatyczny (300 mln zł)* • Program FEnIKS, FEPW
03	Poziom regionalny	• 14 z 16 programów regionalnych • w 7 programach wskaźnik (RC097): w sumie 38 społeczności do wsparcia

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

DEFINICJA

Art. 5gb. - [Ubóstwo energetyczne] - Prawo energetyczne.

1. Ubóstwo energetyczne oznacza sytuację, w której gospodarstwo domowe prowadzone przez jedną osobę lub przez kilka osób wspólnie w samodzielny lokal mieszkalny lub w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, w którym nie jest wykonywana działalność gospodarcza, nie może zapewnić sobie wystarczającego poziomu ciepła, chłodu i energii elektrycznej do zasilania urządzeń i do oświetlenia, w przypadku gdy gospodarstwo domowe łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) osiąga niskie dochody;
- 2) ponosi wysokie wydatki na cele energetyczne;
- 3) zamieszkuje w lokalu lub budynku o niskiej efektywności energetycznej.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Społeczny Fundusz Klimatyczny (SFK) – geneza

- Planowane wejście w życie ETS-2 (narzędzie polityki klimatycznej, niezbędne dla zielonej transformacji) – styczeń **2027** (lub rok później)
 - Objęcie systemem opłat od emisji GC nowych obszarów - sektorów budynków i transportu
 - Dyrektywa nadal niewdrożona do polskiego systemu prawnego
 - Ma odzwierciedlenie w cenach ciepła i transportu
-
- SFK to instrument redystrybucji przychodów z systemu ETS 2
 - Zaplanowany na lata 2026-32 - wejście w życie na rok przed systemem ETS 2
 - Ma łagodzić negatywne społecznych efektów wdrożenia systemu ETS 2

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Społeczny Fundusz Klimatyczny (SFK) – geneza

- W założeniach nacisk na rozwiązania problemów u.e.
- Opłaty bezpośrednie malejące, na poziomie 37,5 %
- Budżet na poziomie UE: 65 mld EUR
- Całościowy budżet PL: **65 mld zł**
- Wymóg przygotowania Społecznego Planu Klimatycznego
- Jesteśmy po etapie konsultacji społecznych (odbyły się w czerwcu 2025)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pilotażowy program w części budynkowej

Wsparcie społeczności energetycznych w Społecznym Funduszu Klimatycznym

- Program przede wszystkim do jednostek samorządu terytorialnego (w *partnerstwie z organizacjami*) □ obejmie np. budynki w zasobie komunalnym gminy
- Ostatecznymi odbiorcami wsparcia - ubodzy energetycznie (gospodarstwa domowe w trudnej sytuacji)
- Alokacja: 300 mln zł □ 80 społeczności do wsparcia
- **Termomodernizacja**, wymiana źródła ciepła, wsparcie doradcze i eksperckie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Działania społeczne skierowane na walkę z ubóstwem energetycznym

- Działania organizacji pozarządowych są skierowane częściej na działania z efektywnością energetyczną, transformacją energetyczną lub działaniami na rzecz lepszej jakości powietrza; dotyczą walki z ubóstwem energetycznym jedynie pośrednio, a działania organizacji społecznych są nakierowane na walkę z ubóstwem – bardzo ważna jest **synergia** tych dwóch ścieżek
- Realizowane są raczej przez organizacje pozarządowe działające na poziomie krajowym, aniżeli lokalnym, głównie są to działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym
- Działania wspierające samorządy i lokalnych liderów:
 - Fundacja Sendzimira (program Zielony Lider wspierający działania w tworzeniu strategii klimatycznych i energetycznych)
 - Forum Energii (pomoc w opracowaniu Planu transformacji energetycznej Rybnika do 2040 r.)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

